

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Римське приватне право»
2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітньо-професійна програма	Право
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Гладкий Сергій Олександрович
д.ю.н., проф.
професор кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-095-469-10-50
Електронна адреса	s_glad@i.ua
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.pravo.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Орел Вікторія Анатоліївна
старший викладач кафедри правознавства

Контактний телефон	+38(095) 56-45-694
Електронна адреса	saloviktoriya@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.pravo.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2274

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Ознайомлення з історією виникнення і розвитку римського приватного права, його джерелами, змістом, історичним і сучасним значенням
Тривалість	3 кредити ЄКТС / 90 годин (лекції 18 год., семінарські заняття 14 год., самостійна робота 58 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом Методи навчання - викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання, реферат(есе) за заданою проблематикою), на семінарських/практичних заняттях та передсемінарських, передекзаменаційних індивідуальних консультаціях; під час проведення інтелектуальних ігор, диспутів, дебатів
Система поточного та	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення теоретичних питань;

підсумкового контролю	тестування; захист домашнього завдання; доповіді з рефератами та їх обговорення; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік
Базові знання	Наявність знань з історії, логіки, основ правознавства
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1)	проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (РН 3)
2.	здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК7)	доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло (РН 12)
3.	здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 8)	вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології (РН 10)
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
4.	здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему (СК 2)	пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (РН 19)
5.	СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.	

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальна частина		
Тема 1. Поняття, структура та історичне значення римського приватного права	Відвідування занять; обговорення теоретичних питань; тестування; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Опрацювати теоретичні питання для самостійного вивчення. Підібрати й проаналізувати історичні факти, що засвідчують значення римського приватного права для розвитку правової системи України.
Тема 2. Джерела римського приватного права	Відвідування занять; обговорення теоретичних питань; тестування; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; завдання самостійної роботи	Опрацювати теоретичні питання для самостійного вивчення. Розробити структурно-логічну схему «Види джерел римського приватного права».
Тема 3. Особи у римському приватному праві	Відвідування занять; обговорення теоретичних питань; тестування; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; завдання самостійної роботи	Опрацювати теоретичні питання для самостійного вивчення. Скласти порівняльну таблицю «Правове становище вільних осіб у Стародавньому Римі».
Тема 4. Сімейний статус фізичної особи	Відвідування занять; обговорення теоретичних питань; тестування; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; завдання самостійної роботи	Опрацювати теоретичні питання для самостійного вивчення. Скласти порівняльну таблицю прав та обов'язків подружжя у шлюбі без чоловічої влади (sine manu) та шлюбі з чоловічою владою (cum manu).
Тема 5. Захист цивільних прав. Позови	Відвідування занять; обговорення теоретичних питань; тестування; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота	Опрацювати теоретичні питання для самостійного вивчення. Скласти порівняльну таблицю характерних рис легісакційного, формулярного та екстраординарного процесу.
Модуль 2. Особлива частина		
Тема 6. Речі та речові права: загальні положення	Відвідування занять; обговорення теоретичних питань; тестування; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами	Опрацювати теоретичні питання для самостійного вивчення. Скласти структурно-логічну схему «Види

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	та їх обговорення; завдання самостійної роботи	речей у римському праві».
Тема 7. Володіння	Відвідування занять; обговорення теоретичних питань; тестування; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; завдання самостійної роботи	Опрацювати теоретичні питання для самостійного вивчення. Підібрати історичні факти, які доводять закономірність виникнення інституту володіння в Стародавньому Римі.
Тема 8. Право власності	Відвідування занять; обговорення теоретичних питань; тестування; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; завдання самостійної роботи	Опрацювати теоретичні питання для самостійного вивчення. Скласти порівняльну таблицю «Сутнісні риси володіння і права власності у римському праві».
Тема 9. Права на чужі речі	Відвідування занять; обговорення теоретичних питань; тестування; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; завдання самостійної роботи	Опрацювати теоретичні питання для самостійного вивчення. Скласти порівняльну таблицю «Сутнісні риси різновидів речових прав на чуже майно».
Тема 10. Загальні положення про зобов'язання	Відвідування занять; обговорення теоретичних питань; тестування; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; завдання самостійної роботи	Опрацювати теоретичні питання для самостійного вивчення. Розробити логічно-структурну схему «Види зобов'язань у римському праві».
Тема 11. Договори: загальні положення	Відвідування занять; обговорення теоретичних питань; тестування; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; завдання самостійної роботи	Опрацювати теоретичні питання для самостійного вивчення. Розробити структурно-логічну схему «Класифікація договорів у римському праві».
Тема 12. Окремі види договірних зобов'язань	Відвідування занять; обговорення теоретичних питань; тестування; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; завдання самостійної роботи	Опрацювати теоретичні питання для самостійного вивчення. Скласти порівняльну таблицю «Реальні та консенсуальні контракти в римському праві: спільне та відмінне».
Тема 13. Позадовіріні зобов'язання	Відвідування занять; обговорення теоретичних питань; тестування; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; завдання самостійної роботи	Опрацювати теоретичні питання для самостійного вивчення. Проаналізувати розуміння природи деліктів юристами Стародавнього Риму та сучасними вітчизняними цивілістами й виявити спільне і відмінне в їх підходах.
Тема 14. Спадкове право	Відвідування занять; обговорення теоретичних питань; тестування; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота	Опрацювати теоретичні питання для самостійного вивчення. Скласти порівняльну таблицю «Черги спадкування за законом в історії римського приватного права».

Інформаційні джерела

1. Агафонов С.А. Римське право : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / С.А. Агафонов. – К. : КНЕУ, 2005. – 144 с.
2. Кирпичов О.А. Римське приватне право : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.А. Кирпичов, В.В. Соловйова. – Донецьк : Юго-Восток, 2007. – 320 с.
3. Орач С.М. Римське приватне право. Академічний курс : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.М. Орач, Б.Й. Тищик. – К. : Ін Юре, 2012. – 390 с.
4. Підпригора О. А. Римське право [Текст] : підручник / О. А. Підпригора, Є. О. Харитонов. – 5-ге вид., стер. – Київ : Юрінком Інтер, 2022. – 528 с.
5. Підпригора О.А. Римське приватне право. Академічний курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закладів / О.А. Підпригора. – К. : Видавничий Дім "Ін Юре", 2001. – 440 с.

6. Римське приватне право : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [І.О. Ізарова, Т.М. Вахонева, Н.В. Павловська] ; за заг. ред. канд. юрид. наук І.О. Ізарової. – Чернігів : [Черніг. держ. ін-т права, соц. технологій та праці], 2010. – 300 с.
7. Макарчук В.С. Римське приватне право : навч. посіб. / В.С. Макарчук. – Вид. 2-ге, допов. – К. : Атіка ; Х. : Право, 2015. – 255 с.
8. Трофанчук Г.І. Римське приватне право : навч. посіб. для студ. вузів / Г.І. Трофанчук. – К. : Атіка, 2006. – 248 с.
9. Харитонов Є.О. Основи римського приватного права : посіб. для аудитор. і самост. вивч. курсу / Є.О. Харитонов. – Одеса : Букаєв Вадим Вікторович, 2016. – 395 с.
10. Гай. Институции / Перевод Ф. Дыдынского; под ред. Л.Л. Кофанова и В.А.Савельева. – М.: Юристъ, 1997. – 368 с.
11. Дигесты Юстиниана / Перевод с латинского; отв. ред. Л.Л. Кофанов. В восьми томах. – М.: «Статут», 2002. – 231 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Загальне програмне забезпечення

Пакет програмних продуктів Microsoft Office, до якого входить програмне забезпечення для роботи з різними типами документів: текстами, електронними таблицями, презентаціями, базами даних тощо.

Основними й найбільш використовуваними складовими пакету Microsoft Office є:

1. Microsoft Word - додаток для створення й обробки документів. Цей додаток формує за замовчуванням файли з розширенням doc, хоча користувач за своїм розсудом може зберігати файли з іншими розширеннями (dot – файл шаблону, rtf – текст у спеціальному форматі, що відключає макроси, txt – тільки неформатований текст, html – формат веб-сторінок та ін.). Документи, створені цим додатком, можуть містити текст, графіку, таблиці, звук, відеокліпи.

2. Microsoft Excel – програма керування електронними таблицями загального призначення, що використовується для обчислень, організації й аналізу ділових даних.

3. Microsoft Power Point – засіб розробки демонстраційних матеріалів для електронної презентації з використанням слайдів. Створює файли з розширенням ppt. Демонстраційний матеріал може містити текст, таблиці, діаграми, графіку, анімацію, звук та інші ефекти multimedia. Виходячи з того, що Power Point є складовою частиною пакета Microsoft Office, презентацію можна досить швидко підготувати, використовуючи фрагменти документів Microsoft Word, таблиць і діаграм Excel, даних Access.

Спеціалізоване програмне забезпечення

1. Римське приватне право. Електронні презентації Microsoft PowerPoint тем курсу з використанням слайдів.
2. Римське приватне право : завдання для аудиторного тестування студентів денної та заочної форми навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.34/>
3. Римське приватне право : Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2274>

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita/>; [Положення про зарахування результатів неформальної освіти.](#)

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (7 балів); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (3 балів); поточна модульна робота (15 балів)	55
Модуль 2 (теми 6-14): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (7 балів); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (3 бал); поточна модульна робота (15 балів)	45
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни